

מינין אלכסנדר ("אלכס")

בן ניסן-דוב, ואסתר. נולד ב־19.11.1924
בוארשה, בירת פולין. החל ללמוד בבית-
ספר עברי של "תרבות". עלה ארצה עם
הוריו ב־1933 וסיים את חוק לימודיו
בבית-הספר "אחד-העם" בתל-אביב.
התחיל לעבוד במשרד ולהשתלם בלימודים
בגימנסיון-ערב. אחרי אימונים ופעולות
ב"שורה" הצטרף ב־1942 להכשרה
מגויסת של הפלמ"ח בתל-יוסף וחפצי-בה.
התמחה בכל סוגי העבודה החקלאית

וסוגי-נשק שונים, ביניהם גם במרגמות. בגלל מחלה חזר העירה והחל
לעבוד בהלחמה מכנית, שנמשך אליה עוד בהכשרה, ופעל ב"הגנה"
במרחב תל-אביב. הכפריות, שנבלעה בדמו בתקופת ההכשרה, משכתו
לחזור לחקלאות. הצטרף לגרעין התישבותי של קבוצת הצופים ויצא
למקום הכשרתו בחפצי-בה. בשעות העבודה המאומצות מצא רגעי-
סיפוק — בפי שכתב — "שיש בהם להסביר את קשר האומה למולדת
והאדם לאדמה". נדד עם הגרעין לתל-יוסף, לבנימינה ומשם לעבודת-
חוץ מטעם הקבוצה למחצבות "אבן וסיד" של "סולל-בונה" בשפיה,
ושוב לעבודת-חוץ בתל-יוסף. מכתביו מהתקופה ההיא מלאים הומור
טוב-לב וחיבה לאדמה, לעבודה, לחי ולצומח וסרקזם לעגני על תופעות
שונות בחיי חבורתו וכל הקשיים החמריים המהווים את הרומנטיקה.
הגרעין התאחד עם קבוצת "בארי" ועברו להתישבות-קבע בדורות.
אלכס לא הסכים, מתוך נימוקים אידיאולוגיים, לאיחוד זה, פרש
מהקבוצה, שהשקיע הרבה כוחות ביצירתה ובלבטי-בראשיתה, וחזר
העירה. סיים את הקורס לפעילי ההסתדרות והחל לעבוד כמסגר מכני
בבית-החרושת "הארגז" ואחר חודשים אחדים החליט לעזוב את מקום
עבודתו ועבר לעבוד במפעל "קדמה".

במוצאי-שבת אחרי בוא בשורת הכ"ט בנובמבר מליק-סאכס
אמר לחבורת חוגגים: "טעות היא לחשוב כי כבר קיבלנו את המדינה.
לא בהצהרות של עמים נקבל אותה אלא בדמנו". משהתחילה ההתקפה
הערבית עבד בשריון מכוניות ויכול להישאר מרותק לעבודה חיונית
זו, אך כחניך הפלמ"ח לא נתנו לבו להישאר בעורף בשעה שחבריו
נלחמים. אחרי שבועות מעטים התגייס לפלוגה המיוחדת ושירת בליווי
שיירות לבן-שמן הנצורה, לחיפה ולירושלים, בשמירה על הדרכים
ובסתימת פרצות בכוחות-המגן. משהחלה המלחמה הגדולה נגד צבאות
הפולשים, הועבר לשירות בחזית בחטיבת "גבעתי" בדרום ובנגב. אחרי
ההפוגה הראשונה צורף לפלוגת חיל-הים שלחמה ביבשה לפריצת הדרך
לנגב ולהסרת המצור מעל נגבה. השתתף בכיבוש כפר-המפתח המבוצר
בית-עפה, ובשעת התקפת-נגד מצרית על הכפר נפל ב-18.7.1948.
הועבר לנחלת-יצחק ב-9.10.1949.

3.8.42

הקבוצה שלנו עברה לתל-יוסף, קיבוץ מושרש בעמק. אנו עובדים כל מיני עבודות בשעות שלפני הצהריים ועוסקים באימונים אחרי הצהריים. היחס מצד אנשי הקיבוץ הוא חיובי, אבל לא סימפטי מדי. פרט לעבודה אין לי כל קשר אתם. מרגיש אני את עצמי כיצור מביא תועלת — וההרגשה היא טובה. גם באימונים אנו מתקדמים בצעדים בטוחים, תחת הדרכתו של הגיינג'י האמיץ. הוא מדגים לנו תרגילים למופת ואנו פשוט מתקנאים בו. ובלילות, אחרי יום-העמל, יש רוח משיבת-נפש מן הגלבוש, מדורה, קפה, שירי-געגועים — למי? למה? אף אחד מאתנו אינו יודע. הלב פתוח לקלוט כל הגה, כל רחש... והימים, ימי-מאבק, הסכנה אורבת, שוטו של היטלר מתנופף בעולם ומכוון לראש היהודים. חיילותיו בצפון אפריקה מאיימים על הישוב וחברי „המסגרת" שלנו מרגישים בעומק לבם את מהות הסכנה. גם כאן עשינו טיולים למרחקים. מטיולים אלה למדתי שלושה דברים: (א) ללכת ברעבון בלתי-מוגבל; (ב) להיודע אל הצמאון, ואל סוגים שונים של מים, שאפשר לרוות בהם את הצמאון, החל ממירמעיין ועד למי-שופכין; (ג) להעריך כראוי את מקום-משכני הקבוע, שנתגלה לעיני אחרי הטיול כטרקלין מהודר. בטיולים אלה ניתן להבטיח את כוחנו. עברנו בתוך כפרים עריים ואין פוצה פה. רק כמה צעירים לטשו עיניהם, אבל לא העזו להתקרב. כנראה ששמעו כבר על קיומה של מסגרת בלתי-פחדנית.

22.9.1942

אחי הגדול ממני בשנתיים התגייס לצבא הבריטי, לפי צו המוסדות הישוביים. אחרי עברו את האימונים בסרפנד נשלח למצרים. לא פעם קינאתי בו שהוא ממלא תפקיד אקטואלי וזכה להתיידד עם העם המצרי הקדמון. אבל הגיינג'י שלנו מקרר את התלהבותי זאת: לפי דעתו, אין לנחש איזה תפקיד אקטואלי יותר, — כאן או במצרים.

5.9.1943

הכפר מושך אותי. אינני מוצא טעם בריקנות שבעיר, בישיבה משעממת בבתי-קפה וב„הריגת-זמן" טוטלית.

החברים מתנועת הצופים ב' התארגנו לגרעין התישבותי-קיבוצי ובקרבי בשלהי ההחלטה להצטרף אליהם.

30.11.47

חזרתי אתמול מן הרחוב הסואן בתל-אביב. ההתלהבות עלתה למרום פסגתה. אחרי הכרות עצרת האו"ם על זכויותיו של העם העברי על ארץ-ישראל, חוגג ההמון בחוצות. הפגנות, ריקודים. בבית-המשפחה שותים לחיים בהתאפקות. אבא ואחי מכבדים אותי במשקה, אבל הלב מעיק עלי; מרגיש אני, שהשמחה עוד לא שלמה, כי בהצהרה בלבד עוד לא נגמר המאבק שלנו למדינה עצמאית. שותה אני לחיים ואומר למסובים:

„לפי דעתי השמחה הזאת מוקדמת קצת, עוד נכוננו לנו הרבה קריבות; מדינה אין מקבלים על מגש-כסף. אם לא נוכל לקחת אותה בכוח ורוענו תישאר הצהרת או"ם פיסת-נייר”.

הכל, וביחוד אחי הגדול, מביטים כמשתוממים. הריני ביניהם כאבל בין החתנים. הוא יושב כל הזמן ליד מקלט-הרדיו וקלט כל צליל וכל הגה מן המדובר בעולם הגדול.

3.4.48

הימים ימי-זוועה. השלטון המנדטורי נתן חופש לכוחות-ההרס הערביים להתמודד עם הישוב העברי, להרבות את חלליו, והחללים-חברים כל-כך קרובים, והכאב גדול, וגדול הכעס.

עומד אני על המשמר במבואות תל-אביב בערב, במקום מוטה, ליד הכביש המוליך העירה. על הכביש מונחים שני מוקשים, שהחוטמים המחוברים אליהם נמצאים בידי. לרשותי תת-מקלע, רימוני-יד, בקבוקי מולוטוב ובכלים אלה עלי לשמור על הכניסה לעיר, לאורחים בלתי-רצויים. מרחוק אני רואה שני אוטומובילים של המשטרה האנגלית מתקרבים. מחכה אני לאות הזהות שלהם (אור אדום לפי המוסכם). האות לא בא. אני מתכוון להפעיל את הזרם — והלב דופק, כאילו ניתק ממקומו. אני מושיט את היד אל הנשק — ופתאום, במרחק של 20 צעדים מן המוקש ניתן האות. הלב נרגע במקצת. מה זה? חולשה? כנראה שעוד לא למדנו את מלאכת הרציחה. והלא אין לנו דרך אחרת. עוד מאבקים קשים לפנינו וצריך לאחוז בשלח בכל הכוח.